

PEDIATRIA

Semestr zimowy 2019/2020

VI Rok

GASTROLOGIA/ PULMONOLOGIA/ CHOROBY ZAKAŻNE/ NEONATOLOGIA/
NEUROLOGIA/ REUMATOLOGIA/ ALERGOLOGIA

Warunkiem rozpoczęcia zajęć praktycznych z pediatrii jest znajomość dotychczas omawianych problemów. Ze względu na duży zakres materiału zachęcamy do wcześniejszego rozpoczęcia opracowania tematów.

UWAGA! Kolejność tematów w poszczególnych tygodniach może ulec zmianie, proszę sprawdzić szczegółowy rozkład zajęć danej grupy.

Druga część zajęć rozpoczyna się pisemnym sprawdzianem wiadomości z zakresu tematów zrealizowanych z przedmiotu Pediatria w poprzednich latach.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE ODBYWAJĄ SIĘ NA ODDZIAŁACH SZPITALNYCH WOJEWÓDZKIEGO SPECJALISTYCZNEGO SZPITALA DZIECIĘCEGO W OLSZTYNIE LUB W CENTRUM SYMULACJI MEDYCZNEJ.

Ćwiczenia 4h	Zajęcia praktyczne w grupach pięcioosobowych odbywają się na oddziałach WSSD lub w Centrum Symulacji Medycznej zgodnie z harmonogramem. Pod nadzorem asystenta student bierze udział w zebraniu wywiadu, badaniu fizykalnym, przeprowadza diagnostykę różnicową, interpretuje wyniki badań laboratoryjnych i obrazowych, planuje konsultacje, leczenie i dalszą opiekę u pacjentów z oddziału lub poradni, bierze udział w obchodzie i omówieniu wybranych przypadków.
Seminaria 2h	Decyzje przy łóżu chorego. Zajęcia w grupach 10 osobowych odbywają się w sali seminaryjnej WSSD. Zajęcia wymagają przygotowania w zakresie zaplanowanych każdego dnia tematów. Wiedza studentów będzie weryfikowana każdego dnia 5 pytań testowych lub 5 pytań otwartych z tematyki obowiązującej w danym i <u>zakresu pediatrii rok III-V).</u>

I. GASTROLOGIA. Stany nagłe w gastrologii. Wybrane przypadki.

Przed ćwiczeniami student powinien znać: anatomię i fizjologię przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki, przemiany bilirubiny, dotychczas omawiane tematy z zakresu gastrologii i żywienia.

Temat 1: Nieswoiste zapalenia jelit u dzieci.

Wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroba Leśniowskiego-Crohna, nieokreślone zapalenie jelit. Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne, endoskopowe i obrazowe, leczenie farmakologiczne, leczenie biologiczne, leczenie żywieniowe, powikłania. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 2: Oparzenie chemiczne przełyku. Ciała obce w przewodzie pokarmowym. Krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego: NZJ, polipy młodzieńcze, uchyłek Meckela. Krwawienie z żyłaków przełyku.

Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne, endoskopowe i obrazowe, leczenie farmakologiczne, leczenie żywieniowe, powikłania. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 3: Choroby trzustki u dzieci. Mukowiscydoza. Biegunki wrodzone.

Patogeneza, diagnostyka, leczenie.

Temat 4: Zespół krótkiego jelita. Żywienie enteralne i parenteralne – wskazania.

Przeżyłowa endoskopowa gastrostomia (PEG) – wskazania, przeciwwskazania. Preparaty do żywienia enteralnego. Diety specjalne u dzieci. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 5: Wymioty u dzieci.

Diagnostyka różnicowa. Omówienie na podstawie przypadków.

II. PULMONOLOGIA. Stany nagłe w pulmonologii. Wybrane schorzenia.

Przed ćwiczeniami student powinien znać: anatomię i fizjologię układu oddechowego, dotychczas omawiane tematy z zakresu pulmonologii, przyczyny gorączki u dzieci, tory gorączki, charakterystykę leków p-gorączkowych, przyczyny i rodzaje odwodnienia u dzieci, zasady leczenia ostrej biegunki wirusowej, charakterystykę doustnych płynów nawadniających.

Temat 1: Astma oskrzelowa, zapalenie oskrzelików, zapalenie krtani.

Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne i obrazowe, leczenie. Omówienie wybranych przypadków.

III. CHOROBY ZAKAŻNE. Stany nagłe. . Wybrane schorzenia.

Przed ćwiczeniami student powinien znać 1/czynniki etiologiczne schorzeń infekcyjnych (wirusowych i bakteryjnych) u dzieci, drogi zakażenia, okres wylęgania, objawy, diagnostykę, leczenie i zapobieganie, 2/ leki stosowane w terapii schorzeń infekcyjnych: antybiotyki, leki p-wirusowe, 3/ szczepienia: rodzaje szczepionek, aktualny kalendarz szczepień, przeciwwskazania do szczepień, niepożądane odczyny po szczepieniu.

Temat 1: Posocznica u dzieci. Inwazyjna choroba pneumokokowa. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Czynniki etiologiczne 1/ bakteryjne *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, *Escherichia coli*, paciorkowce grupy B, *Staphylococcus aureus*, *Mycobacterium tuberculosis*, *Listeria monocytogene*, 2/ wirusowe. Drogi zakażenia, obraz kliniczny, odrębności u dzieci, diagnostyka różnicowa, leczenie, powikłania, zapobieganie. Omówienie wybranych przypadków.

Noworodek matki z chorobą infekcyjną lub pasożytniczą.

Postępowanie w przypadku zakażenia matki ospą, toksoplazmą, wywiad, badanie fizykalne, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań, leczenie, rokowanie. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 2: Szczepienia w szczególnych sytuacjach klinicznych.

Szczepienia dzieci z wrodzonymi i nabytymi niedoborami immunologicznymi, ze schorzeniami przewlekłymi. Stany nagłe: kwalifikacja do szczepienia p-tężcowego i p-wścieklicznie. Postępowanie w przypadku braku zgody rodziców na szczepienie. Omówienie na podstawie przypadków.

Temat 3: Aktualny kalendarz szczepień.

IV. ONKOLOGIA. Stany nagłe w onkologii. Wybrane schorzenia.

UWAGA!!! w każdym bloku zajęć jedno spotkanie będzie realizowane w **Centrum Symulacji Medycznej**. Ćwiczenia. Prowadzący dr. Katarzyna Mycko.

Temat: diagnostyka schorzeń onkologicznych. Punkcja łędźwiowa. Biopsja szpiku. Interpretacja wyników badań.

Przed ćwiczeniami student powinien znać: fizjologię układu krwiotwórczego, budowę i funkcję narządów limfatycznych, główne komponenty odpowiedzi immunologicznej (humoralna, komórkowa), charakterystykę przeciwciał, dotychczas omawiane tematy z zakresu hematologii i onkologii.

Temat 1: Symptomatologia chorób nowotworowych u dzieci.

Badanie przedmiotowe i podmiotowe w onkologii i hematologii dziecięcej. Epidemiologia nowotworów dziecięcych. Genetyczne podstawy onkogenezy. Prezentacja pacjentów.

Temat 2: Guzy lite wieku dziecięcego.

Neuroblastoma, guz Wilmsa, guzy kości (osteosarcoma, guz Ewinga), guzy tkanek miękkich, guzy wątroby, guzy germinalne, histiocytoza z komórek Langerhansa, guzy OUN. Naczyniaki i wrodzone malformacje naczyniowe wieku dziecięcego. Zasady diagnostyki w chorobach nowotworowych wieku dziecięcego. Strategia leczenia skojarzonego nowotworów. Przedstawienie pacjentów z nowotworami, analiza wyników laboratoryjnych i obrazowych. Kwalifikacja wg TNM. Propozycje postępowanie. Zakres kontroli po leczeniu.

Temat 3: Stany nagłe w onkologii dziecięcej.

Wczesne powikłania leczenia przeciwnowotworowego u dzieci. Późne następstwa choroby nowotworowej, jej leczenia, transplantacji komórek krwiotwórczych. Opieka ambulatoryjna nad dzieckiem w trakcie leczenia przeciwnowotworowego. Monitorowanie późnych powikłań choroby nowotworowej i niepożądanych skutków leczenia. Prezentacja pacjentów.

Temat 4: Zespoły zaburzeń odporności u dzieci.

Symptomatologia zespołów zaburzeń odporności. Wrodzone zespoły zaburzeń odporności u dzieci : niedobór podklas IgG, izolowany niedobór IgA, pospolity zmienny niedobór odporności (CVID), ciężkie złożone y odporności (SCID), agammaglobulinemia sprzężona z chromosomem X, zespół Wiskott-Aldrich, zespół ataksja -teleangiektazja, zespół hiper-IgM, zespół hiper-IgE , zespoły odporności związane z limfocytami T, wrodzone neutropenie, przewlekła choroba ziarniniakowa. Nabyte zespoły zaburzeń odporności u dzieci. Diagnostyka, postępowanie terapeutyczne, programy lekowe w ciężkich zespołach zaburzeń odporności u dzieci i młodzieży. Prezentacja pacjentów.

V. REUMATOLOGIA. Wybrane schorzenia

Przed ćwiczeniami student powinien znać: anatomię i fizjologię narządu ruchu, główne komponenty odpowiedzi immunologicznej (humoralna, komórkowa), charakterystykę przeciwciał, główny układ zgodności tkankowej, mechanizmy odporności nieswoistej i swoistej, cytokiny, zjawiska autoimmunizacyjne.

Temat 1: Diagnostyka chorób reumatologicznych u dzieci.

Odrębności przebiegu chorób układowych u dzieci. Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne i obrazowe, leczenie. Nadzór i opieka ambulatoryjna. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 2: Diagnostyka różnicowa zapalenia stawów u dzieci.

Reaktywne zapalenie stawów i gorączki reumatyczne. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów. Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne i obrazowe, leczenie. Nadzór po leczeniu. Omówienie wybranych przypadków.

VI. NEUROLOGIA. Stany nagłe w neurologii. Wybrane schorzenia.

Przed ćwiczeniami student powinien znać: anatomię i fizjologię układu nerwowego, charakterystykę rozwój fizycznego, motorycznego i psychicznego dziecka w poszczególnych okresach, ocenę rozwój psychoruchowego dziecka, podstawy badania neurologicznego i wybranych odruchów, rolę czynników genetycznych w etiopatogenezie schorzeń.

Temat 1: Badanie neurologiczne dzieci. Mózgowe porażenie dziecięce. Bóle głowy u dzieci.

Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne i obrazowe, leczenie. Omówienie wybranych przypadków.

Temat 2: Padaczka. Nie padaczkowe zaburzenia napadowe. Drgawki gorączkowe. Wybrane choroby degeneracyjne OUN u dzieci.

Obraz kliniczny, diagnostyka różnicowa, badania laboratoryjne i obrazowe, leczenie. Zakres kontroli po leczeniu.

VII. NEONATOLOGIA. Stany nagłe w neonatologii. Wybrane schorzenia.

UWAGA: w każdym bloku zajęć jedno spotkanie będzie realizowane w **Centrum Symulacji Medycznej**.

Temat: Resuscytacja noworodka. Ćwiczenia. Prowadzący dr. Łukasz Osiński

Temat 1: Wcześnieactwo i jego powikłania.

Niedotlenienie okołoporodowe, dysplazja oskrzelowo-płucna (BPD), retinopatia wcześniaków (ROP), martwicze zapalenie jelit NEC. Ciężkie wady wrodzone mające wpływ na stan noworodka.

Temat 2: Infekcje wrodzone. Infekcje wczesne i późne noworodków (GBS).

Infekcje matczyno-płodowe, TORCH

Temat 3: Wybrane stany nagłe w neonatologii.

Zaburzenia neurologiczne w okresie noworodkowym, krwawienia, powikłania krwawień, encefalopatia niedotlenieniowa – niedokrwienne. Drgawki noworodkowe. Choroby metaboliczne, żółtaczka patologiczna, żywienie dzieci zdrowych – aktualne wytyczne. Suplementacja Vit D, Vit K..

VIII. ALERGOLOGIA. Stany nagłe w alergologii – Centrum Symulacji Medycznej

Ćwiczenia. Prowadzący dr. Ewelina Krzykwa-Smyk

Przed ćwiczeniami student powinien znać: główne komponenty odpowiedzi immunologicznej (humoralna, komórkowa), charakterystykę reakcji IgE-zależnych: patomechanizm, najważniejsze alergenów, obraz kliniczny (pokrzywka, obrzęk naczynioruchowy, reakcja anafilaktyczna, wstrząs, zespół alergii jamy ustnej), leczenie, charakterystykę i farmakokinetykę leków p-histaminowych, glikokortykoidów, adrenaliny.

Temat 1: Wstrząs anafilaktyczny u dzieci. Gorączka u dzieci. Odwodnienie, terapia płynowa.

Czynniki wywołujące anafilaksję (pokarmy, leki, jady owadów), rozpoznanie, postępowanie. Dawkowanie leków u dzieci. Nadzór nad dzieckiem z alergią IgE – zależną na pokarmy. EpiPENy. Gorączka u dzieci – przyczyny, diagnostyka różnicowa, leczenie. Odwodnienie – rodzaje, przyczyny. Terapia płynowa w różnych sytuacjach klinicznych.

Obowiązujące podręczniki:

1. Pediatria. W. Kawalec, R.Grenda, M.Ziółkowska . PZWL 2013,
2. Pediatria. Podręcznik do Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego. A Dobrzańska, J. Ryżko, 2014.
3. Pediatria .Tom Lissauer, Will Carrol. 2019.
4. Red. Malinowski A, *Pediatria*, wydanie II, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013.

Piśmiennictwo uzupełniające:

- Neonatologia. J.Szczapa. PZWL 2015, wyd. 2.
- Onkologia i hematologia dziecięca tom 1/2 A. Chybicka, K. Sawicz- Birkowska, PZWL 2008.
- Od objawu do nowotworu. Red. A. Chybicka , Elsevier Urban&Partner 2013, wyd 2.
- Gastroenterologia dziecięca. Red. P. Socha, Medi Press 2016, wyd. 1.
- Szczepienia ochronne. Red.E. Bernatowska, Warszawa 2017, wyd 2.
- Szczepienia w Pytaniach i odpowiedziach. J. Wysocki. Help-Med. 2018
- Wywiad i badanie fizykalne w Pediatrrii. A. Dobrzańska, wyd 1.